

Tudor Mateescu

(1933-1999)

După ani de luptă cu o boală necruțătoare, neobositul cercetător al trecutului *Tudor Mateescu* a încetat din viață la 9 iunie 1999, în locuința sa din București, strada Crăciun nr. 12.

S-a născut la 18 decembrie 1933, în localitatea Gemenea, azi componentă a comunei Voinești, din județul Dâmbovița, părinți fiindu-i Petre și Iustina. Tatăl a fost învățător. Copilăria și-a petrecut-o în ambianța livezilor dominate de prezența renumitelor soiuri de meri. A frecventat cursurile Școlii generale din localitate până în anul 1948. Următoarea etapă de școlarizare l-a purtat mai întâi la București, unde a fost înscris la Liceul „Nicolae Bălcescu”, pentru ca apoi să-și finalizeze studiile medii la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Târgoviște, în anul 1952. După examenul de maturitate a plecat la Iași, unde a fost încadrat la Trustul de Construcții pe post de contabil. În perioada anilor 1953-1955-a urmat cursurile Institutului Pedagogic de doi ani, la Facultatea de Științe Naturale și Geografie. Presupunem că această alegere a fost determinată de impresiile din anii petrecuți în ambianța renumitei Stațiuni de cercetare în domeniul creșterii și ameliorării pomilor fructiferi de la Voinești. Ceva însă i-a impus să nu se oprească aici și, ca atare, în anul 1955 a participat la concursul de admitere la Universitatea din București, care i-a facilitat calitatea de student al Facultății de Istorie, pe care a absolvit-o în anul 1961. Tânărul licențiat a primit, prin repartiție, un post de profesor în localitatea dâmbovițeană Băleni. Activitatea didactică s-a împletit, în anii 1961-1963, petrecuți în această localitate, cu cercetarea mărturiilor istorice referitoare la trecutul acelor plaiuri. În anul 1963, prin concurs, a fost încadrat ca arhivist la Filiala Arhivelor Statului din regiunea Constanța. Aici și-a desfășurat activitatea până în anul 1966. Au fost anii care l-au familiarizat cu măturile relevante ale complexeii istorii a teritoriului dintre Dunăre și Marea Neagră și cu relațiile acestui spațiu cu cel nord-dunărean. Aceste cercetări vor deveni pentru *Tudor Mateescu* dominantă preocupărilor care l-au consacrat ca specialist al istoriei Dobrogei în perioada stăpânirii otomane.

În toamna anului 1966, revine la activitatea didactică la Școala generală din comuna Joița, actualul județ Ilfov, de unde, în anul 1968, a fost transferat la școala din satul Sintești, comuna Vidra, din actualul județ Giurgiu, unde a predat până în anul 1969, când face demersurile pentru a reveni în sistemul Arhivelor

Statului. De la 1 iunie 1970 a fost încadrat arhivist în Direcția Generală a Arhivelor Statului, unde, în decursul a două decenii și jumătate, a onorat funcții în cadrul unor servicii de coordonare ca: Metodologie și Control, Valorificare, Studii și Documentare. Abnegația dovedită, cunoștințele dobândite, preocupările științifice l-au promovat, în anul 1972, ca arhivist principal. A fost anul când a finalizat etapele care l-au dus la susținerea tezei de doctorat cu tema *Agricultura și relațiile agrare în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*. Susținută la 27 iunie 1972, în cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, având pe academicianul Ștefan Pascu ca președinte al comisiei de examinare, lucrarea a cunoscut aprecierile membrilor, care i-au acordat titlul de doctor în istorie. La 25 noiembrie 1972, a fost confirmată obținerea titlului de către Comisia Centrală de validare a titlurilor. Această recunoaștere a calităților cercetătorului *Tudor Mateescu* a fost stimulativă pentru a continua depistarea și cercetarea izvoarelor. Cu tenacitate, perseverență și acribie a căutat să valorifice aceste informații, ajungând ca, în decursul a mai bine de trei decenii de cercetare, să elaboreze concludente studii referitoare la trecutul românilor, la prezența și rolul acestora în activitatea economică, culturală și spirituală a Dobrogei, care, în condițiile de efectivă stăpânire otomană, cu urmări chiar și de natura modificărilor de structură demografică, n-au încetat nici un moment raporturile cu țările române.

Prezența lui *Tudor Mateescu* la cursurile de reciclare a arhiviștilor i-a oferit, în decursul anilor, prilejul de a împărtăși colegilor din experiența sa în domeniul cercetării documentelor care l-a condus la elaborarea de pertinente și perene studii bazate pe mărturiile tezaurului arhivistic.

În ultimii ani ai vieții, în cadrul Facultății de Arhivistică a avut un nou prilej de a-i călăuzi pe cei în formare ca viitori preșuratori ai tezaurului arhivistic.

În activitatea desfășurată, o constantă i-a caracterizat preocupările, atenția cu care a cercetat și a făcut cunoscut trecutul Dobrogei feudale, prilej de afirmare a prezenței românești milenare în acest perimetru de viațuire umană.

În decursul acestor ani, o serie de studii i-au fost publicate în prestigioase reviste de specialitate ale institutelor de cercetări istorice din București, Cluj-Napoca, Iași, dar și ale unor muzee ca cele din: Alba Iulia, Bălcești pe Topolog, Brașov, București, Cluj-Napoca, Constanța, Galați, Târgoviște, Tulcea.

O mențiune specială trebuie să o facem pentru a remarca receptivitatea publicațiilor editate de Biserica Ortodoxă Română, care, în decursul anilor, l-au avut ca permanent colaborator, situație care, în condițiile unor manifestări ostile, anterioare anului 1989, i-au provocat unele dificultăți cu cei superiori lui în ierarhia profesională. Amintim, în acest sens, revistele „Biserica Ortodoxă Română”, „Glasul Bisericii”, ca și cele editate de Mitropolia Moldovei și Sucevei și de Mitropolia Ardealului.

Publicarea unor studii în reviste editate în limbi străine de circulație internațională, ca și rezumatele în limbi străine la studiile în limba română l-au

impus atenției cercetătorilor din lumea întreagă. A fost solicitat de redacțiile unor prestigioase publicații străine să le încredințeze articole care să reflecte diverse aspecte ale vieții dobrogene. Amintim, în acest sens, pe cele editate la Istanbul, Salonic, München ș.a. (vezi Lista bibliografică). Studiile elaborate de terți cercetători care fac referință la concluziile afirmate și susținute de *Tudor Mateescu* se constituie ca o maximă apreciere acordată cercetătorului. În acest context formulăm, alăturându-ne celor care au enunțat-o, propunerea ca lucrările publicate până în prezent și cele din portofoliul diverselor reviste, semnate de *Tudor Mateescu*, ce vor fi editate postum, să fie reunite într-un volum, care, prin unitatea problemelor tratate, se va constitui într-o contribuție majoră la istoria Dobrogei. O asemenea misiune ar onora Arhiepiscopia Tomisului, iar o eventuală traducere într-o limbă de circulație internațională a lucrării i-ar asigura și o difuzare ce-i va facilita integrarea în bibliografia de specialitate la cote superioare de referință.

Revenind la multitudinea preocupărilor lui *Tudor Mateescu*, suntem datori să amintim și contribuția sa la îmbogățirea tezaurului arhivistic. Relațiile personale, propriile rezultate, modul de tratare cu deținătorii de vechi mărturii au avut drept urmare îmbogățirea fondului arhivistic prin donații și achiziții de documente istorice.

Dobândind o bogată experiență în editarea izvoarelor istorice, a fost ani de zile redactor, iar din anul 1992 redactor-șef al „Revistei Arhivelor“, în coloanele căreia, pe parcursul deceniilor, și-au găsit spații de publicare numeroase studii elaborate de el.

Omul *Tudor Mateescu* a fost, pentru cei care i-au stat în preajmă, o personalitate complexă, fiind permanent un exemplu de valorificare a timpului, de organizare a locului de muncă, de documentare și concentrare spre tematicile ce îi erau în atenție. Având promptitudine în susținerea ideilor ce le formula, șoca pe interlocutor pe moment, dar trecerea timpului ducea la înțelegerea justeții celor susținute de el. Categorie și chiar dur, în anumite caracterizări cu referință la persoane, era, în același timp, un timid care încerca să mascheze prin bruschețe gingășia ce, de fapt, îl definea. Având un bioritm cu totul și cu totul aparte, era abordabil sau nu, în funcție de orele de peste zi. Erau și numeroase momente când își permitea să facă și câte o pauză marcată de participare la glumele celor din anturaj cu câte o vorbă de duh și chiar de picante formulări. A fost un OM, cu cele bune și cele mai puțin bune, pe care, cei ce l-am cunoscut, nu-l putem uita, iar cei ce vor urma îl vor cunoaște și-l vor aprecia prin ceea ce i-au fost realizările vieții lui. În acest context suntem datori să amintim și de situația familială. Căsătorit cu Martha Ioana, inginer chimist, au un fiu, ale cărui rezultate înregistrate pe parcursul anilor de studii s-au constituit în suprema satisfacție. A vorbi despre fiu era pentru *Tudor Mateescu* moment de mare gingășie, modularea

vocii definind alte fațete ale Omului care se bucura că transmite posterității o capacitate utilă societății.

La 1 aprilie 1995, *Tudor Mateescu* a fost pensionat, starea sănătății diminuându-i puterea de muncă. Tenace, a continuat să studieze și să elaboreze noi lucrări care fac referință la trecutul dobrogean.

Cele mai sus formulate pot fi completate cu multe alte aprecieri pentru conturarea portretului lui *Tudor Mateescu*.

Dumnezeu să-L ierte!

VIRGILIU Z. TEODORESCU

Lucrări publicate

I. Volume

1. *Documente privind istoria Dobrogei, 1830-1877*, București, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1975, 344p. + 6f. planșe;
2. *Permanența și continuitatea românilor în Dobrogea*, București, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1979, 127p. + 4 f. planșe;
3. *Păstoritul mocanilor în teritoriile dintre Dunăre și Marea Neagră*, București, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1986, 123p. + 4f. planșe;
4. *Publicațiile Arhivelor Statului (1860-1977). Bibliografie analitică*, București, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1978, 189 p. (în colaborare cu Ioana Burlacu și Gabriela Mărășoiu).

II. Studii și articole

5. *Mențiuni despre ruinele din satele dobrogene în actele „Comisiunii de parcelare a Dobrogei“*, în „Revista Arhivelor“, X (1967), nr. 2, p. 241-250;
6. *Un oraș dobrogean dispărut – Ester*, în „Pontica“, Constanța, 1969, p. 413-426;
7. *Mișcări sociale în Dobrogea la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai“, series Historia, XV, Cluj, 1970, fasc. 2, p. 9-19;
8. *Ion Eliade Rădulescu*, în „Figuri de arhiviști“, București, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1971, p. 21-31;
9. *Știri noi despre prezența mocanilor în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, I, în „Revista Arhivelor“, anul XLVIII (1971), vol. XXXIII, nr. 3, p. 391-417; II, în „Apulum“, XI, Alba Iulia, 1973, p. 423-434;
10. *Une ville disparue de la Dobroudja-Karaharman*, în „Tarih Enstitüsü Dergisi Sayı 2 den ayri basim“, II, Istanbul, 1971, p. 297-343 + 1 pl. h.;
11. *Aspecte ale activității Arhivei Statului din Țara Românească în timpul Revoluției de la 1848*, în „Revista Arhivelor“, anul XLIX (1972), vol. XXXIV, nr. 2, p. 217-232;

12. *Projets roumains d'exploitation agricole en Dobroudja au milieu du XIXe- siècle*, în „Revue roumaine d'histoire“, XI (1972), nr. 4, p. 655-663;
13. *Țărani din Moldova și Țara Românească la munci agricole în Dobrogea (secolul al XVIII-lea – prima jumătate a secolului al XIX-lea)*, în „Anuarul Institutului de istorie și arheologie <<A.D.Xenopol>>“, IX, Iași, 1972, p. 237-254;
14. *Les diocèses orthodoxes de la Dobroudja sous la domination ottomane*, în „Balkan Studies“, XIII, Thessaloniki, 1972, nr. 2, p. 279-300;
15. *Aspecte sociale din viața satului Bălteni, județul Dâmbovița, la 1830*, în „Valachița“, III, Târgoviște, 1972, p. 265-269;
16. *Arzuri ale Moldovei către Poartă în secolul al XVIII-lea*, în „Cercetări istorice“, III, Iași, 1972, p. 339-352 (în colaborare cu Marcel D.Ciucă);
17. *Aspecte ale relațiilor Arhivei Statului din Țara Românească cu instituțiile centrale până la 1862*, în „Revista Arhivelor“, anul L (1973), vol. XXXV, nr. 2, p. 198-206;
18. *Cultura viței de vie în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Terra nostra“, III, 1973, p. 263-276;
19. *Un așezământ monahal moldovenesc în Dobrogea – Mănăstirea Taița*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei“, XLIX (1973), nr. 1-2, p. 121-125;
20. *Contribuții la istoricul morăritului în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie <<A.D.Xenopol>>“, X, Iași, 1973, p. 217-227;
21. *Noi documente privind Revoluția de la 1848 din Țara Românească*, în „Revista Arhivelor“, anul L (1973), vol. XXXV, supliment, p. 179-189;
22. *Proiectul înființării unui schit românesc în Dobrogea la 1872*, în „Glasul bisericii“, XXXIII (1974), nr. 3-4, p. 315-318;
23. *Arhivele din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Revista Arhivelor“, anul LI (1974), vol. XXXVI, nr. 1-2, p. 229-240;
24. *Din istoricul selecționării materialelor documentare în țara noastră: „Comisia pentru cercetarea și alegerea delurilor“*, în *Culegere de referate*, vol. II, București, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1974, p. 206-218;
25. *Depozitele de la Isaccea ale Imperiului otoman*, în „Danubius“, VI-VII (1972-1973), Galați, 1974, p. 49-68;
26. *Date despre viața bisericească a Dobrogei înainte de 1877*, în „Biserica Ortodoxă Română“, XCII (1974), nr. 9-10, p. 1256-1260;
27. *Din geografia istorică a Dobrogei: Canalul Laman*, în „Revista Arhivelor“, anul LII (1975), vol. XXXVII, nr. 1, p. 36-43;
28. *Un sat dobrogean în stăpânirea Mănăstirii Sf.Ioan din București (sec. XVIII)*, în „Biserica Ortodoxă Română“, XCIII (1975), nr. 3-4, p. 371-376;
29. *Un preot transilvănean în Dobrogea înainte de 1877 – Ioan Verzea*, în „Biserica Ortodoxă Română“, XCIII (1975), nr. 7-8, p. 940-943;

30. *Din legăturile culturale ale Dobrogei cu Țara Românească în secolul al XVIII-lea*, în „Biserica Ortodoxă Română”, XCIII (1975), nr. 9-10, p. 1124-1128;
31. *Ciflicurile din Dobrogea în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*, în „Peuce”, IV (1973-1975), Tulcea, 1975, p. 249-272;
32. *Din legăturile religioase ale Dobrogei cu Moldova înainte de 1877*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, LI (1975), nr. 9-12, p. 716-720;
33. *Din legăturile Episcopiei de Cerven cu țările române (sec. XVII-XIX)*, în „Biserica Ortodoxă Română”, XCIV (1976), nr. 1-2, p. 176-179;
34. *Dragostea de glie și lege strămoșească a românilor din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Biserica Ortodoxă Română”, XCIV (1976), nr. 3-4, p. 356-361;
35. *Obiecte bisericești aduse în Dobrogea de la stânga Dunării înainte de 1877*, în „Biserica Ortodoxă Română”, XCIV (1976), nr. 9-12, p. 1039-1041;
36. *Un așezământ monahal transilvănean în Dobrogea. (Contribuții la istoricul Mănăstirii Cocoșu până la 1877)*, în „Mitropolia Ardealului”, XXI (1976), nr. 1-3, p. 114-124;
37. *Sate dobrogene dispărute în cursul secolului al XIX-lea*, I, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie <<A.D.Xenopol>>”, XIII, Iași, 1976, p. 171-183; II, în „Revista Arhivelor”, anul LXI (1984), vol. XLVII, nr. 3, p. 298-309;
38. *Săceleanul Nicolae Târcă și Dobrogea*, în „Cumidava”, VIII (1974-1975), Brașov, 1976, p. 145-152;
39. *Vacufurile din Dobrogea și arhivele lor*, în „Revista Arhivelor”, anul LIII (1976), vol. XXXVIII, nr. 4, p. 412-417;
40. *Dobruja according to Michael the Brave's plan*, în „Revue des études sud-est européennes”, XV (1977), nr. 2, p. 273-278;
41. *Jurnalul de operațiuni al Regimentului nr. 4 de linie (1877-1878)*, în „Revista Arhivelor”, anul LIV (1977), vol. XXXIX, supliment, p. 166-174;
42. *Un apel al unor români transilvăneni la tezaurul arhivistic al Țării Românești (1839)*, în Ștefan Meteș la 85 de ani, Cluj-Napoca, 1977, p. 153-155 (Din publicațiile Arhivelor Statului din Cluj);
43. *Creșterea cailor în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Peuce”, VI, Tulcea, 1977, p. 287-297;
44. *Organizarea ecleziastică a românilor din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Biserica Ortodoxă Română”, XCXV (1977), nr. 9-12, p. 971-975;
45. *Pricini ale românilor din Dobrogea judecate de organele judiciare ale Țării Românești (sec. al XVIII-lea)*, în „Studii și materiale de istorie medie”, vol. IX, 1978, p. 125-131;
46. *Biserica și școala la românii din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Biserica Ortodoxă Română”, XCVI (1978), nr. 3-4, p. 288-292;

47. *Contribuții la istoria Bisericii Ortodoxe Române din Dobrogea în secolul al XVIII-lea*, în „Biserica Ortodoxă Română“, XCVI (1978), nr. 5-6, p. 588-593;

48. *Date despre situația bisericilor românești din județul Tulcea în primii ani după reintegrarea Dobrogei la țară*, în „Glasul bisericii“, XXXVII (1978), nr. 9-12, p. 1072-1074;

49. *Preșuitori ai arhivelor. Ienăchiță Văcărescu*, în „Revista Arhivelor“, anul LVI (1979), vol. XLI, nr. 2, p. 210-215;

50. *Știri românești despre răscoala antiotomană din regiunea Vidinului din aprilie 1849*, în „Revista Arhivelor“, anul LVI (1979), vol. XLI, supliment, p. 145-148;

51. *Ecouri în Dobrogea ale Revoluției române de la 1848*, în „Studia et acta Musei Nicolae Bălcescu“, vol. VI-VII, Bălcești-pe-Topolog, 1979, p. 259-268;

52. *Contribuții la istoria instituțiilor administrative ale românilor din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie <<A.D.Xenopol>>“, XVII, Iași, 1980, p. 609-614;

53. *La population roumaine du littoral dobroudjen de la Mer Noire sous la domination ottomane*, în „Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität“, IV (1977-1978), Freiburg-München, 1980, f. 101-106;

54. *Din legăturile comerciale ale Dobrogei cu orașul București înainte de 1877*, în „București. Materiale de istorie și muzeografie“, X (1981), p. 165-170;

55. *Chilia Veche și biserica românească din această localitate în timpul stăpânirii otomane*, în „Biserica Ortodoxă Română“, XCIX (1981), nr. 3-4, p. 342-347;

56. *Apicultura în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Apicultura în România“, LVI (1981), nr. 9, p. 24-26;

57. *Știri noi despre circulația cărții românești în Dobrogea înainte de 1877*, în „Revista Arhivelor“, anul LIX (1982), vol. XLIV, nr. 4, p. 339-344;

58. *Informații despre vestigiile de la mănăstirile din nordul Dobrogei*, în „Biserica Ortodoxă Română“, C (1982), nr. 1-2, p. 189-192;

59. *Les Arabes en Dobroudja*, în „Studia et acta orientalia“, XI, 1983, p. 78-83;

60. *Construcții navale la Tulcea înainte de 1877*, în „Peuce“, IX, Tulcea, 1984, p. 395-400;

61. *Bălciurile din Dobrogea înainte de 1877*, în „Revista de istorie“, XXXVIII (1985), nr. 7, p. 659-675;

62. *Arhiva generală a Țării Românești*, în „Revista Arhivelor“, anul LXII (1985), vol. XLVII, nr. 2, p. 213-222 (în colaborare cu Marcel Ciucă);

63. *Mănăstirile din Țara Românească și Moldova ca locuri de depunere a documentelor*, în „Mitropolia Olteniei“, XXXVII (1985), nr. 5-6, p. 445-452 (în colaborare cu Marcel Ciucă);

64. *Însemnări despre burghezia și moșierimea română din Dobrogea otomană*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie <<A.D.Xenopol>>“, XXIII, Iași, 1986, nr. 1, p. 277-281;
65. *Particularități ale documentele românești emise în Dobrogea înainte de 1877*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIII (1986), vol. XLVIII, nr. 3, p. 348-350;
66. *Biserica Ortodoxă Română din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în *Monumente istorice și izvoare creștine*, Galați, 1987, p. 149-187;
67. *Știri noi despre Mitropolia Dristrei (secolele XVIII-XIX)*, în „Îndrumător bisericesc misionar și patriot“, LII, Galați, 1987, p. 79-92 (în colaborare cu Natalia Trandafirescu);
68. *Preocupări pentru organizarea Arhivelor în secolul al XIX-lea. Contribuția lui Alexandru Geanoglu Lesviodox*, în „Revista Arhivelor“, anul LXV (1988), vol. L, nr. 2, p. 222-224;
69. *Știri noi despre vechea biserică „Adormirea Maicii Domnului“ din Giurgiu*, în „Glasul bisericii“, XLVII (1988), nr. 6, p. 144-151;
70. *Ienăchiță Văcărescu turcolog*, în „Manuscriptum“, XX (1989), nr. 3, (76), p. 145-155;
71. *Slujitori ai bisericii românești din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Îndrumător bisericesc misionar și patriotic“, V, Galați, 1989, p. 157-170;
72. *Noi considerații privind noțiunea de „Colecție arhivistică“*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVI (1989), vol. LI, nr. 2, p. 227-229 (în colaborare cu Marin R.Mocanu);
73. *Pescăria din Delta Dunării a Schitului Poiana Mărului*, în „Glasul bisericii“, XLVIII (1989), nr. 2-3, p. 217-222;
74. *Apelul românilor din satul transilvănean Boholț la tezaurul arhivistic al Țării Românești (1833)*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVII (1990), vol. LII, nr. 1, p. 14-18;
75. *Preșuratori ai arhivelor: Nicolae Bălcescu*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVII (1990), vol. LII, nr. 3, p. 325-341;
76. *Despre limitele cronologice ale selecționării documentelor*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVII (1990), vol. LII, nr. 4, p. 412-417;
77. *Ajutoare acordate Mitropoliei Dârstorului și unor biserici din Dobrogea de către domnii Țării Românești*, în „Biserica Ortodoxă Română“, CVIII (1990), nr. 5-6, p. 110-116;
78. *Refugieri ale românilor din Dobrogea la stânga Dunării în timpul războiului Crimeii*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVIII (1991), vol. LIII, nr. 1, p. 60-74;
79. *Începuturile industriei moderne în Dobrogea (ultimele decenii ale stăpânirii otomane)*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVIII (1991), vol. LIII, nr. 2, p. 225-229;

80. *Relațiile agrare în Dobrogea în ultimul secol al stăpânirii otomane*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVIII (1991), vol. LIII, nr. 3, p. 332-351;
81. *Știri noi despre Mănăstirea Cocoșu până la 1877*, în „Biserica Ortodoxă Română“, CIX (1991), nr. 4-6, p. 116-120;
82. *Ajutoarele acordate de Alexandru Ipsilanti, domnul Țării Românești, Schitului Peștera de la Moeciu*, în „Biserica Ortodoxă Română“, CLX (1991), nr. 7-9, p. 218-220;
83. *Știri din documente ale Țării Românești despre vechi sate dobrogene (secolele XVI-XVII)*, în „Revista Arhivelor“, anul LXVIII (1991), vol. LIII, nr. 4, p. 505-508;
84. *Pescuitul în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologic <<A.D.Xenopol>>“, XXVIII, Iași, 1991, p. 211-220;
85. *Știri noi despre ajutoarele acordate de statul român bisericii Sf.Nicolae din Tulcea (1867)*, în „Biserica Ortodoxă Română“, CLX (1991), nr. 10-12, p. 135-138;
86. *Alexandru Ioan Cuza și Dobrogea*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr. 1, p. 9-12;
87. *Știri noi despre păstoritul mocanilor în Țara Românească (secolul al XVIII-lea)*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr. 1, p. 37-41;
88. *Date privind situația românilor dobrogeni în momentul revenirii Dobrogei la țară*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr.2, p. 184-194;
89. *Un document despre o ceată de tâlhari din Balta Brăilei (1782)*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr. 2, p. 226-227;
90. *Românii dobrogeni stabiliți la stânga Dunării în secolele XVII-XVIII*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr. 3, p. 271-283;
91. *Un document referitor la Iordache Golescu și la fiii săi Dimitrie și Radu*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr. 3, p. 348-351;
92. *Știri noi despre titularii Mitropoliei Dârstorului (sec. XVII-XIX)*, în „Biserica Ortodoxă Română“, CX (1992), nr. 4-6, p. 108-115;
93. *Importul „lăzilor de Brașov“ în Dobrogea înainte de 1877*, în „Revista de etnografie și folclor“, XXXVII (1992), nr. 5, p. 506-509;
94. *Din viața clăcașilor de pe moșia Potlogi, județul Dâmbovița, la 1830*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr. 4, p. 385-389;
95. *Un document referitor la poetul Alexandru Sihleanu*, în „Revista Arhivelor“, anul LXIX (1992), vol. LIV, nr. 4, p. 427-429;
96. *Aromâni în Dobrogea înainte de 1877*, în „Revista Arhivelor“, anul LXX (1993), vol. LV, nr. 1, p. 18-20;

97. *Date privind situația românilor și a altor creștini din Dobrogea în ajunul și în timpul Războiului pentru Independență*, în „Revista Arhivelor“, anul LXX (1993), vol. LV, nr. 2, p. 121-127;
98. *Un document despre o biserică din Dobrogea închinată Mănăstirii Sf. Ioan Botezătorul din Sozopol (secolul al XVII-lea)*, în „Revista Arhivelor“, anul LXX (1993), vol. LV, nr. 2, p. 170-178 (în colaborare cu Natalia Trandafirescu);
99. *Din legăturile religioase ale Dobrogei cu Transilvania înainte de 1877*, în „Biserica Ortodoxă Română“, CXI (1993), nr. 1-3, p. 97-105;
100. *Din legăturile episcopului Vasile Moga cu refugiații din Țara Românească la Sibiu, în timpul Revoluției lui Tudor Vladimirescu*, în „Revista Arhivelor“, anul LXX (1993), vol. LV, nr. 3, p. 253-258;
101. *Documente românești privind Răscoala antiotomană de la Niș (1841)*, în „Revista Arhivelor“, anul LXX (1993), vol. LV, nr. 3, p. 329-334;
102. *Cultura tutunului în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Revista Arhivelor“, anul LXXI (1994), vol. LVI, nr. 2, p. 176-186;
103. *Un negustor brașovean în Dobrogea înainte de 1877 – Dumitru Ciurcu*, în „Revista Arhivelor“, anul LXXI (1994), vol. LVI, nr. 3, p. 244-247;
104. *Raportul document de arhivă – izvor narativ*, în „Revista Arhivelor“, anul LXXI (1994), vol. LVI, nr. 4, p. 323-325;
105. *Pomicultura în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie <<A.D.Xenopol>>“, XXXI, Iași, 1994, p. 377-383;
106. *Evacuarea cetății Silistra de către trupele ruse (1836)*, în „Arhiva Românească“, anul CLV (Serie nouă), 1995, tom I, fasc. 1, p. 74-79;
107. *Obiecte necesare pescuitului la românii din Dobrogea înainte de 1877*, în „Arhiva Românească“, anul CLV (Serie nouă), 1995, tom I, fasc. 2, p. 119-120;
108. *Știri noi despre Biserica Românească din Dobrogea și slujitorii ei, înainte de 1877*, în „Biserica Ortodoxă Română“, anul CXIV (1996), nr. 1-6, p. 273-290;
109. *Date noi despre viața monahală din Dobrogea înainte de 1877*, în „Biserica Ortodoxă Română“, anul CXIV (1996), nr. 7-12, p. 282-289;
110. *Păstoritul mocanilor în zona maritimă Mangalia-Balcic*, în „Revista Istorică“, Serie nouă, 1996, tom 7, nr. 7-8, p. 555-567;
111. *Din legăturile orașului Bazargic cu teritoriile românești de la stânga Dunării înainte de 1877*, în „Revista Arhivelor“, anul LXXIV (1997), vol. LIX, nr. 2, p. 60-70;
112. *Refugieri ale românilor din Dobrogea la stânga Dunării în timpul Războiului ruso-turc din 1828-1829 și în anii imediat următori*, în „Analele Dobrogei“, anul III (Serie nouă), 1997, nr. 1, p. 76-93;

113. *Un negustor român din Turtucaia înainte de 1877 – Vlad Iordache*, în „Analele Dobrogei“, anul IV (Serie nouă), 1998, nr. 1, p. 57-67;
114. *Un boier dâmbovițean – Matache Argeșanu*, în „Valachica“, 1998, nr. 16, p. 49-58;
115. *Sigilii românești din Dobrogea dinainte de 1877*, în „Hrisovul“, vol. IV-V, 1999, p. 159-164.

Lucrări în curs de apariție

1. *Date noi despre episcopul Râmnicului, Damaschin Voinescu;*
2. *Niculișel (Mănăstiriște) și biserica românească din această localitate în timpul stăpânirii otomane;*
3. *Date privind viața religioasă a românilor din orașul Silistra în timpul stăpânirii otomane;*
4. *Biserici românești în satele din ostroavele Dunării (sec. XVIII-XIX);*
5. *Date noi despre viața monahală românească din Dobrogea înainte de 1877;*
6. *Cele două localități dobrogene Beștepe și bisericile lor în timpul stăpânirii otomane;*
7. *Date despre viața religioasă a românilor din orașul Măcin în timpul stăpânirii otomane;*
8. *Oltina dobrogeană și biserica românească din această localitate în timpul stăpânirii otomane;*
9. *Din legăturile orașului Buzău cu Dobrogea înainte de 1877;*
10. *Evreii din orașul Silistra în timpul stăpânirii otomane;*
11. *Vânat și vânătoare în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane;*
12. *Creșterea bivoliilor în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane;*
13. *Un mocan săcelean în Dobrogea înainte de 1877 – Zaharia Blebea;*
14. *Exportul scumpiei din Dobrogea la stânga Dunării înainte de 1877;*
15. *Negustori români din Transilvania stabiliți în Dobrogea înainte de 1877;*
16. *Un sat dobrogean dispărut – Musait;*
17. *Din legăturile orașului Isaccea cu teritoriile românești de la stânga Dunării până la 1877;*
18. *Cărți și materiale didactice de la stânga Dunării pentru școlile românești din Dobrogea înainte de 1877.*

Manuscrise

1. *Biserica românească din Babadag în timpul stăpânirii otomane* (9 p. +45 note);
2. *Biserica românească din Cernavodă (Bogazköy) în timpul stăpânirii otomane* (7 p. + 53 note);
3. *Biserica românească din orașul Hârșova în timpul stăpânirii otomane* (6 p. +51 note);
4. *Cochirleni (Yeniköy) și biserica din această localitate dobrogeană în timpul stăpânirii otomane* (12 p. + 72 note);
5. *Mârleanu (Dunăreni) și biserica din această localitate dobrogeană în timpul stăpânirii otomane* (12 p. + 72 note);
6. *Cele două sate dobrogene Seimeni și bisericile lor în timpul stăpânirii otomane* (14 p. + 84 note);
7. *Din legăturile orașului Caverna cu teritoriile românești de la stânga Dunării înainte de 1877* (6 p. + 57 note);
8. *Date privind localitatea dobrogeană Cuzgun (Ion Corvin) în timpul stăpânirii otomane* (6 p. + 44 note);
9. *O localitate dobrogeană cu caracter urban în timpul stăpânirii otomane – Rasova (Räsuhata)* (22 p. + 143 note);
10. *Zalhanalele (abatoarele) de la Silistra ale Imperiului Otoman (sec. XVII-XIX)* (7 p. + 41 note);
11. *Din legăturile județului Dâmbovița cu Dobrogea înainte de 1877* (7 p. + 42 note);
12. *Date noi despre contribuția românească la construirea șoselei Rasova – Constanța (1855)* (6 p. + 61 note + 2 anexe);
13. *Din legăturile economice ale românilor din orașul Silistra cu teritoriile românești de la stânga Dunării înainte de 1877* (36 p. + 356 note);
14. *Din legăturile orașului Galați cu Dobrogea înainte de 1877* (18 p. + 110 note);
15. *Din legăturile satelor din cazaia Măcin cu părțile de la stânga Dunării în ultimele decenii ale stăpânirii otomane* (13 p. + 67 note);
16. *Constanța în ultimele decenii ale stăpânirii otomane* (27 p. + 201 note);
17. *Date privind localitatea dobrogeană Dăieni în timpul stăpânirii otomane* (19 p. + 124 note);
18. *Negustori armeni în comerțul Dobrogei cu teritoriile românești de la stânga Dunării înainte de 1877* (19 p. + 223 note);
19. *Din legăturile comerciale ale orașului Hârșova cu teritoriile românești de la stânga Dunării până la 1877* (60 p. + 443 note);

20. *Din legăturile economice ale turcilor din orașul Silistra cu teritoriile românești de la stânga Dunării înainte de 1877* (60 p. + 618 note);
21. *Din legăturile satelor din cazaua Hârșova cu părțile de la stânga Dunării în ultimele decenii ale stăpânirii otomane* (40 p. + 353 note);
22. *Din legăturile economice ale turcilor din orașul Turtucaia cu părțile de la stânga Dunării înainte de 1877* (60 p. + 498 note);
23. *Din legăturile economice ale orașului Măcin cu teritoriile românești de la stânga Dunării până la 1877* (46 p. + 461 note);
24. *Negustori albanezi în comerțul Dobrogei cu Țara Românească (deceniile 4-6 ale secolului al XIX-lea)* (5 p. + 48 note);
25. *Din legăturile comerciale ale orașului Ploiești cu Dobrogea (deceniile 4-6 ale secolului al XIX-lea)* (20 p. + 206 note);
26. *Din legăturile grecilor din orașul Silistra cu teritoriile românești de la stânga Dunării înainte de 1877* (21 p. + 263 note);
27. *Revoluția lui Tudor Vladimirescu și Dobrogea* (6 p. + 34 note);
28. *Refugieri ale românilor dobrogeni la stânga Dunării în timpul Războiului ruso-turc din 1806-1812* (7 p. + 50 note);
29. *Considerații privind documentele în limba română emise de autoritățile otomane din Dobrogea* (16 p. + 95 note + 11 doc. anexă);
30. *Cărți și materiale didactice de la stânga Dunării pentru școlile românești din Dobrogea înainte de 1877* (13 p. + 117 note + 3 doc. anexă);
31. *Prezența în Dobrogea a păstorilor din Țara Românească și Moldova înainte de 1877* (32 p. + 209 note);
32. *Toponimice dublete în Dobrogea și la stânga Dunării* (28 p. + 207 note);
33. *Exportul produselor apicole din Dobrogea la stânga Dunării înainte de 1877* (15 p. + 537 note);
34. *Producția de lână în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane* (28 p. + 369 note);
35. *Agricultura în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane* (85 p. + 1058 note);
36. *Produse petroliere aduse în Dobrogea de la stânga Dunării înainte de 1877* (30 p. + 661 note);
37. *Meșteșugurile în Dobrogea în timpul stăpânirii otomane* (37 p. + 395 note);
38. *Un bogătaș român din Dobrogea înainte de 1877 – Vasile Vâlcă* (4 p. + 35 note);
39. *Mocanii săceleni Berbaru și Dobrogea* (13 p. + 115 note);
40. *Românii din satele zonelor Turtucaia și Silistra înainte de 1877* (25 p. + 214 note).